Aº. 1836. Nº. 150

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 15 December.

FRANKFORT, den 12den December.

Van de Italiaansche grenzen wordt den 30sten November geschreven: „Men verzekert, dat de Sardinische regering door de laatste arrestatien dingen ontdekt heeft, welke men zich niet had kunnen verbeelden. De opmerkzaamheid der overheden werd daardoor verdubbeld. Men weet thans, dat uit Genua, alwaar vele vreemdelingen om handelszaken komen, knoeijerijen hebben plaats gehad, die op de omverwerping van het monarchale beginsel in geheel Italie berekend waren. De middelen, waarover de zaamgezworenen te beschikken hadden, doen het vermoeden ontstaan, dat eene magtige hand hen ondersteund heeft, zoodat het hier geene pogingen tot omwenteling geld, die in lagere kringen dikwijls uitgebroeid worden, maar dat hooge magthebbenden daarin betrokken waren. Uit welken hoofde en ten wiens behoeve men zich zoo ver waagde, is nog niet duidelijk; doch, dat de vrees van invloed te verliezen, en de hoop om de revolutionaire stookplaats in Spanje zich beter ten nutte te kunnen maken, als het vuur ook naar Italie overgebragt wierd, de beweegredenen tot deze woelingen zijn geweest, schijnt reeds uit het onderzoek gebleken te zijn. Hetgeen men in de eerste Fransche revolutie beleefde, herhaalt zich thans bijna letterlijk, naauwelijks dat de rollen anders verdeeld zijn; en nu zegge men nog, dat men uit de geschiedenis eenig nut kan trekken, als volken en regeringen door begane misslagen niet leeren, en ieder slechts naar oogenblikkelijke indrukken te werk gaat."

— De Staten van het keurvorstendom Hessen zijn reeds eene gansche maand vergaderd, zonder dat tot dus verre een der vele en onderscheidene ontwerpen van wet, door de regering voorgesteld, ter beraadslaging gekomen is, zijnde deze ontwerpen gesteld in handen van commissien, welke met haren arbeid nog niet gereed zijn. Vermits zoodoende het derde gedeelte van den gewonen zittingstijd, die in den regel, volgens de constitutie, geene drie maanden moet te boven gaan, en waarop, overeenkomstig den wensch, bij de troonrede te kennen gegeven, ook dien van den tegenwoordigen landdag zich zou hebben moeten bepalen, afgeloopen is, zonder dat de eigenlijke verhandelingen der Staten, voor zoo ver zij met de wetgeving in verband staan, begonnen zijn, zoo is het wel na te gaan, dat deze landdag niet zoo spoedig, als men aanvankelijk dacht, zal ten einde loopen; maar zich nog tamelijk ver in het aanstaande jaar zal uitstrekken.

— Berigten uit Weenen melden, dat het beslist is, dat de hertog van *Angoulême* met zijne familie tot in het aanstaande voorjaar te Görtz zal blijven. Hij wordt thans door degenen, die hem omringen, *Lodewijk XIX* genoemd.

— Berigten uit Zwitserland melden, dat de hertogin van St. Leu welker gezondheid door de jongste geschiedenis van haren zoon eenigzins geleden had, aan de beterende hand is. Zij volhardt bij haar besluit om haren zoon naar Amerika te volgen. Intusschen heeft zij tot dusverre nog geen koopers voor haar landgoed Arenenberg kunnen vinden.

LONDEN, den 9den December.

Eergisteren namiddag is, overeenkomstig Z. M. kabinetsbevel, op de gebruikelijke wijze de zitting van het parlement verder tot Dingsdag, den 31sten Januarij aanstaande, geprorogeerd.

De luitenants *Grey* en *Lushington* hebben eergisteren met lord *Glenelg*, betrekkelijk hunne aanstaande ontdekkingsreis in de binnendeelen van Australie, aan het bureau der kolonien eene nadere langdurige conferentie gehad.

Z. M. gouvernement zou, naar men verzekert, van alle verdere pogingen, ter daarstelling van eene ijzeren stoombootgemeenschap op de rivier den Euphraat, ten einde alzoo het verkeer tusschen Engeland en Bombay te bespoedigen, afgezien hebben, en wel ten gevolge van de groote moeijelijkheden, aan welke zoodanige gemeenschap, blijkens onderscheiden ingekomen berigten van den kolonel *Chesney*, voortdurend onderhevig zijn zoude.

Ingekomen berigten uit Texas, loopende tot het begin van November, behelzen, dat de nog steeds door dien staat krijgsgevangen gehouden Mexicaansche generaal *Santa Anna* te vergeefs tegen de harde behandeling geprotesteerd heeft, welke hem tot dus verre in zijne gevangenschap door de Texianen aangedaan is, daar de voorzitter van bovensten staat, de heer *Burnett*, het protest van dien generaal geheel wederlegd heeft. Voorts blijkt het uit deze berigten, dat de leden van het congres van Texas nog, bij voortduring, eenstemmig voor de aansluiting van die republiek aan de Vereenigde Staten zijn.

Berigten uit New York, tot den 17den November, bevestigen nader, dat de geldmarkt zich aldaar hoe langs hoe meer begint op te beuren. Overigens is het zeer waarschijnlijk, dat de bekende Mr. *van Buren* binnen kort tot het voorzitterschap der Vereenigde Staten zal verkoren worden.

De wetgevende raad en het huis van bijeenkomst van Opper-Kanada zijn, luidens ontvangen berigten uit die Britsche kolonie, op den [illegible] der vorige maand door sir *F. Head* met eene krachtige en zeer constitutioneele rede geopend, en men had veel hoop, dat het dien Britschen luitenant-gouverneur eindelijk gelukken zou om de sints lang gestoorde rust in de kolonie te herstellen. Opmerkelijk is het, dat de luchtsgesteldheid in Kanada, welke sedert enkele weken uiterst streng en guur geweest was, dezer laatste dagen in zacht en zelfs warm weder veranderd is.

— Berigten uit Lissabon, van den 1sten dezer, melden, dat zich op de kusten van Portugal vaartuigen hebben vertoond, die de vlag van don *Miguel* voeren. Ook is er eene proclamatie van dezen, den 21sten October uit het paleis Valla Strazzi, te Rome gedagteekend, verspreid geworden, waarbij hij de Portugezen te kennen geeft, dat hij zal komen om hen van het juk der vreemdelingen te verlossen, en hun voor de aloude lands-wetten en de Godsdienst hunner vaderen ten strijde te voeren.

— Men heeft hier berigten uit Cadix, meldende dat *Gomez* bij Arcospar door de troepen der Koningin, onder *Narvaez*, volkomen geslagen is.

PARIJS, den 11den December.

Men heeft heden, met buitengewone gelegenheid, de Madridsche courant van den 1e dezer ontvangen, behelzende een rapport van den generaal *Narvaez*, waarbij gemeld wordt, dat hij *Gomez* den 25sten November in het gebergte van Majacella, aan gene zijde van Guadalen[illegible] achterhaald heeft. 's Namiddags om twee uur opende hij het vuur tegen hem, spoedig kreeg hij de nederlaag en 's avonds om acht uur nam hij de vlugt. De generaal *Narvaez* hield toen op met hem te vervolgen, omdat hij de hoofdmagt der bende toch niet kon bereiken. Alleen zond hij in onderscheidene rigtingen jagers af, die bij het afzenden van het rapport nog niet terug waren. Hij heeft op dien dag 150 man krijgsgevangen gemaakt. Zoo dit getal niet grooter is, moet men het alleen daaraan toeschrijven, dat de soldaat geen lijfsbehoud wilde schenken.

Den 26sten heeft de generaal *Narvaez* de Carlisten, onder *Gomez* verder vervolgd, en bij een naschrift meldt hij, dat hij den generaal *Ribero* ontmoet heeft, die hem zijne kavallerie zou leenen. *Gomez* had met 2000 man (het overschot van 12,000) den nacht van den 25sten op den 26sten te Villamartin doorgebragt. Hij wilde zich naar Motellano begeven, waar de divisie van den generaal *Alaix* intusschen ook verwacht werd. De generaal *Narvaez* zou *Gomez* met 1600 ruiters en zijne infanterie vervolgen.

Latere officiele berigten heeft men niet, maar particuliere tijdingen melden, dat *Gomez* zich den 29sten November met 3 a 4000 man bevond te Osuna, ten noorden van de Serrania de Ronda, tusschen de steden Antequera en Alcala la Real; dat hij naar Murcia oprukte; dat de generaal *Narvaez* 's avonds ten vijf van dien dag met zijne kavallerie in de provincie Osuna was; dat hij den nacht in die stad heeft doorgebragt, zoo het schijnt, om aan zijne troepen noodzakelijke rust te gunnen; maar dat *Gomez* intusschen van dien stilstand heeft gebruik gemaakt en zijne schreden verhaast, zoodat het misschien moeijelijk zal zijn, om hem later weder in eene zoo hagchelijke stelling te achterhalen.

— De *Revista* van Madrid van den 3den meldt, dat *Gomez*, op een Hollandsch vaartuig, dat zich te Algesiras bevond, 5 kisten met piasters, te zamen eene som van 3 millioen realen uitmakende, had ingescheept, en de bewaring daarvan aan *Dagon* [illegible] en twee andere kannuniken had toevertrouwd; dat echter dit vaartuig door Spaansche zeelieden aangehouden is, die de kisten [illegible] en aan den generaal *Narvaez* gezonden hebben [illegible]

Van tijd tot tijd moet echter *Gomez* uit Andalusie reeds aanzienlijke sommen gelds aan don *Carlos* overgemaakt hebben.

Van Bilbao heeft men geene nadere tijding, dan dat de generaal *Espartero* de Carlisten onder *Villareal*, waarschijnlijk den 5den of 6den, wanneer zijne reserve zou aangekomen zijn, zou aanvallen.

— Van het Fransche leger Afrika heeft men nog geene tijdingen.

'sGRAVENHAGE, den 13den December.

Gisteren is alhier overleden de heer Mr. *A. A. Stratenus*, Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw en lid van den Raad van state.

— Blijkens de thans ingekomen antwoorden der regering op de bedenkingen, welke in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal tegen het ontwerp van wet, betreffende de ligting der nationale militie voor den jare 1837, gemaakt zijn, deelt de regering volkomen in wensch, dat eenige meerdere ligtingen konden worden ontslagen, ten einde alzoo langzamerhand tot den gewonen stand van zaken te geraken, doch merkt zij aan, dat het verwezenlijken van dien wensch, in het welbegrepen belang van 's rijks verdediging, voorals nog niet mogelijk is; dat de niet veranderde stand van zaken, evenmin als de overeenkomst van 1833, daarvoor genoegzaam voeldoende waarborgen opleveren, daar het gereedelijk zal worden erkend, dat het hoogst gevaarlijk zou kunnen worden om de kern van het leger, waartoe de manschappen dier vroegere ligtingen behooren, te veel te verzwakken, dat, wat aangaat de meening, die in de grondwet zou te vinden zijn, tegen het in dienst houden van de ligtingen, van welke alhier de rede is, daartegen, zoo als vroeger alreeds is geschied, moet worden aangevoerd, dat die grondwet, zoo wel als de algemeene wet op de nationale militie, het ontslag van de ligtingen, die 5 jaren hebben gediend, uitdrukkelijk beperkt hebben tot den tijd van *vrede*, in welks bezit men niet kan beweren voor als nog te verkeeren; en dat men echter alsdan wederom de vroeger gegevene verzekering herhaalt, dat, zoodra het mogelijk zal zijn nog meer ontslag te verleenen, daartoe aldan dadelijk zal worden overgegaan.

Op het almede te kennen gegeven verlangen, tot eene spoedige herziening der wetten op de nationale militie, antwoordt de regering, dat zij toestemt, dat eenige bepalingen, thans in de wetten op de nationale militie voorkomende, voor verbetering vatbaar kunnen worden geacht; doch dat zij, even als meermalen reeds te kennen is gegeven, herhalen moet, dat de geheele herziening der wet van eene zeer moeijelijken aard en van de omstandigheden afhankelijk is; dat deze aangelegenheid echter niet uit het oog verloren wordt, en dat zij zich alsnog voorstelt, zoodra de omstandigheden dit toelaten, aan het uitgedrukt verlangen te zullen voldoen.

— Dezer dagen is in de afdeelingen van Tweede Kamer der Staten-Generaal onderzocht geworden het ontwerp van wet, betreffende de enkele en misdadige bankbreuk. Bij de beraadslagingen over hetzelve is door verscheiden leden de wensch te kennen gegeven, dat, vóór de invoering der Nederlandsche wetgeving, eene transitoire wet worde voorgedragen, waarbij in het wetboek van strafregt eenige veranderingen en wijzigingen worden daargesteld, zoo ten aanzien van de soorten en zwaarte der straffen als ten opzigte der qualificatien en bepalingen van eenige misdadigers, en daarbij dan tevens bepalingen omtrent de enkele en misdadige bankbreuk worden gemaakt. Andere leden vermeenden echter, dat dit ontwerp op zich zelf stond, en dat hierbij geene wijzigingen of veranderingen in het wetboek van strafregt worden voorgedragen, maar alleen bepaald wordt wat de enkele en wat de misdadige bankbreuk is, waartegen bij het wetboek van strafregt straf bedreigd wordt. Voorts konden zij in voornoemden wensch niet deelen, zoo wel omdat zij vreesden dat daardoor de verlangde invoering van de Nederlandsche wetgeving zou vertraagd worden, als omdat reeds aan de commissie van redactie der Nationale wetgeving opgedragen is, om zich, na het afwerken der herziening van het wetboek van Burgerlijke regtsvordering, onledig te houden met het opstellen van het ontwerp van het wetboek van strafregt. In de derde afdeeling is eene ernstige overweging ontstaan, over het meer of min noodzakelijke, om deze wet daar te stellen, doch de bedenking, dat de invoering van het wetboek van [illegible] niet wel kan plaats hebben, zonder dat het wetboek van [illegible], waarvan de inhoud van deze wet een onderdeel zou moeten [illegible] ingevoerd, heeft, hoe gegrond ook, niet kunnen nalaten bij [illegible] een gevoel van leedwezen op te wekken, dat niet alleen in het [illegible] het daarstellen en vooral de invoering van dit laatste wetboek [illegible] nog verre afschijnt, maar ook dat die verschuiving, vooral [illegible] van die wijzigingen, welke het ten dringendste noodig is, dat in [illegible] strafbepalingen des Franschen wetboeks gemaakt worden, den druk opleveren, dat het er nog zeer verre van daan is, om de volledigheid onzer wetgeving te zien, en [illegible] vele leden overhellen tot het [illegible] om voor alsnog geene tijdelijke wetten te ontwerpen, en liever alle [illegible] bij te zetten tot het daarstellen van het wetboek van strafregt, en eerst dan aan hulpwetten te denken, wanneer het blijken mogt, dat de voltooijing daarvan te verre achterwege moest blijven. In de vijfde afdeeling is door eenige leden aangemerkt, dat zij uit de voordragt der tegenwoordige wet vreesden te moeten opmaken, dat het de bedoeling der regering kon wezen, om de nieuwe wetboeken en de organisatie der regterlijke magt in te voeren; niet slechts alvorens een nieuw wetboek van strafregt zou zijn vastgesteld, maar zelfs voor dat het tegenwoordig Fransche wetboek eenige wijzigingen zou hebben ondergaan; dat zij, indien deze vrees mogt gegrond zijn, vermeenden zich hiertegen uitdrukkelijk te moeten verklaren; dat toch het Fransche wetboek van strafregt, naar het eenstemmig oordeel van alle deskundigen, zoo hoogst gebrekkig was, dat het ten uiterste vreemd zou wezen, dat, terwijl de andere Fransche wetboeken waren afgeschaft, men het nieuwe tijdperk eener Nederlandsche wetgeving zou intreden, alvorens aan het Generaal, dat met de evengemelde wetboeken, op verre na, de vergelijking niet kan uithouden, zelfs [illegible] dat zij gaarne willen toegegeven, dat het opstellen van een geheel nieuw wetboek van strafregt te veel tijd zou vorderen om dit vóór de invoering der regterlijke organisatie te bewerkstelligen, doch dat zulks niet het geval was, wat aanging het wegnemen van eenige grove gebreken welke ook, vooral in verband met het besluit van 11 December 1813, in onze lijfstraffelijke wetgeving bestaan; en wier spoedige wijziging dringend gevordert wordt; dat deze gebreken aan ieder regtsgeleerde, slechts eenigzins der zake kundig, zoo zeer bekend zijn, dat men het onnoodig achtte dezelve op te tellen: doch dat, naar hun gevoelen, uit deze algemeene bekendheid dan ook volgde, dat het opstellen en aannemen eener wet, inhoudende eenige voorloopige en hoogst noodzakelijke wijzigingen in onze lijfstraffelijke wetgeving, zoo weinig tijd zou vereischen, dat zulks gemakkelijk zou kunnen geschieden, zonder de invoering der nieuwe regterlijke organisatie eenigzins te vertragen.

Naar men verwacht, zal de verdere behandeling van dit ontwerp tot in Februarij aanstaande, wanneer de kamers weder zullen bijeenkomen, worden uitgesteld.

— Bij koninklijk besluit van den 4den dezer is het, naar aanleiding van het bepaalde bij art. 8 van het reglement, vastgesteld bij Koninklijk besluit van den 1sten December 1833, door de gezamenlijke deelhebbers in de te Middelburg gevestigde Ned. Maatschappij van vee-verzekering aan Hoogstdenzelven gedaan verzoek, ingewilligd, en mitsdien aan hen uitstel verleend, voor den tijd van een jaar, voor de plaatsing der thans onuitgegeven zeven en zestig aandeelen in deze maatschappij, onder gehoudenheid, van de zijde der deelhebbers, om, na afloop van dat tijdvak, aan de administratie van de nationale nijverheid nader verslag deswege in te zenden; blijvende voorts de verdere bepalingen van Z. M. besluit van 8 November 1835, houdende bekrachtiging van deze maatschappij en goedkeuring van de voor dezelve gemaakte statuten, gehandhaafd en van volle kracht en waarde.

AMSTERDAM, den 13den December.

Beurs van den 12 December.

Nopens de Spaansche zaken waren heden zeer gunstige berigten voor de Christino's in omloop. *Gomez* zoude namelijk geheel geslagen zijn en *Espartero* zoude een gedeelte van zijne troepen in Bilbao geworpen hebben. Op deze tijdingen hebben de Spaansche schuldbrieven op nieuw eene meer willige houding aangenomen. Ook in de andere fondsen heerschte een zeer willige geest en was er over het algemeen veel handel.

Fluctuatien der prijzen:

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. openden $53\frac{3}{8}$; niet onbeduidende inkoopen deden den koers tot $53\frac{9}{16}$ opklimmen en bleef $53\frac{1}{2}$; 5 pCt. $100\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$ bij niet aanmerkelijken omzet; naar kansbiljetten heerschte vraag $22\frac{1}{2}$, $\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{9}{16}$ met veel omzet; van beide syndicaat w. s veel ter markt, waardoor de koers zich niet verheffen konde; $4\frac{1}{2}$ pCt. $94\frac{7}{8}$, $\frac{3}{4}$, dito [illegible] 77 gedaan; oude aandeelen handelmaatschappij goed prijshoudend [illegible]

Spanje. Ardoins openden $20\frac{3}{8}$ klommen allengs tot [illegible], en hielden zich goed op dit verhoogde standpunt [illegible] onbepaalde stukken zijn enkele postjes à $20\frac{3}{8}$ gedaan; naar Passive was vraag en zijn verscheidene partijtjes à [illegible] omgezet; Fransche uitgestelde $8\frac{1}{4}$ à $\frac{5}{16}$.

Rusland. Oude Russen [illegible], nieuwe $103\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$ zeer gezocht; Russen van 1831 en 1833 zijn à 95, $95\frac{1}{8}$ en $\frac{1}{4}$ afgegeven; Roebels $64\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$.

Oostenrijk. 5 pCt. metalliek voor binnenlandsche reekening gevraagd en à $99\frac{3}{8}$ en $99\frac{1}{2}$ afgegeven; $2\frac{1}{2}$ pCt. dito $58\frac{3}{4}$ à $\frac{7}{8}$; nieuwe Weener aandeelen 700 gedaan; ook de overige soorten zeer geanimeerd; oude Polen 116 à 117; nieuwe 137 à 138; Pruissische loten 113 à $113\frac{1}{2}$.

Beurs van den 13 December.

Wij hebben geene nadere tijdingen uit Spanje ontvangen, ook geene nieuwe koersen uit Londen, doordien de stoomboot niet meer vertrekt op Zaturdag. Onze beurs was ook door gebrek aan nieuwe koopeders

iets flaauwer, en waren de omzettingen ook veel minder belangrijk dan gisteren.

Fluctuatien der prijzen:

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. aanvankelijk zijn eenige postjes à $53\frac{9}{16}$ gedaan; doch door de menigvuldige partijtjes, welke verkocht werden allengskens tot $53\frac{5}{16}$ achteruitgegaan; 5 pCt. $100\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$, 100 met verkoopers gebleven; kansbiljetten aanvankelijk $22\frac{5}{8}$, later tot $22\frac{3}{8}$ achteruitgegaan $4\frac{1}{2}$ syndikaat $94\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$ 94 en $93\frac{7}{8}$ gesloten; nieuwe à $77\frac{3}{8}$ en $\frac{7}{8}$ afgegeven.

Spanje. Ardoins $20\frac{3}{4}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{1}{2}$ gebleven; Passive $8\frac{1}{4}$.

Rusland. Oude en nieuwe 103; Russen van 1831 en 1833 95; roebels $64\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$.

Oostenrijk. 5 pCt metalliek $99\frac{3}{8}$; dito Weenerbank bij *Gall* 5 pCt. $100\frac{5}{8}$ gedaan; nieuwe Weener aandeelen à 708 verhandeld; oude Polen 117; nieuwe 138 bij partijen ongezet; Pruissische loten 113 à $\frac{1}{4}$.

Mengelwerk.

Blikken op het hedendaagsche Europa.

(*Vervolg van* No. 145, 1. *Dec.*)

Mogten derhalve de staatsmannen zich vooreerst de vraag voorstellen: welke taak zij eigenlijk te vervullen hebben! Waarschijnlijk zouden hun dan de volgende vier punten duidelijk genoeg in het oog vallen: 1°. wij moeten in de eerste plaats trachten, de heerschende opvattingen, begrippen en meeningen der bestuurders met die der bestuurden in overeenstemming te brengen; 2° daartoe inzonderheid medewerken, dat de wetgeving met 's menschen zedelijke wet overeenkome, opdat niet de mensch met den burger in scherpe tegenspraak gerake; 3°. niets verbieden en bestraffen, wat de arme mensch in de laagste rangen der maatschappij naauwelijks vermijden kan, om, buiten misdaad, zijn leven en dat van zijn gezin, hoe kommerlijk ook, te onderhouden, en 4°. moet geene financiele verhindering voorgewend worden ter verontschuldiging van het achterlijk blijven in de vervulling van dien voornamen staatspligt: het lager, middelbaar en hooger onderwijs evenredig te maken met hetgeen de ingezetenen, in dezen tijd, als menschen en staatsburgers behooren te zijn en te verrigten.

Schoone droomen! Dwaas gebabbel! Laten zich zulke denkbeelden verwezenlijken in eenen tijd, waarin van alle kanten oorlogswolken zamenpakken; ten gevolge waarvan elke staat zich genoopt ziet, zijne voornaamste zorg en opmerkzaamheid aan zijne krijgsmagt te wijden, opdat zijn eigen bestaan niet in gevaar gerake?

Een algemeene Europische krijg dreigt immers uit te barsten! Ook dit schrikmiddel staat in naauw verband met die laffe vrees voor de toekomst, die zich krampachtig hecht aan het bestaande, zij het dan ook nog zoo wankel en vermolmd. Uit welken staat moet toch die algemeene oorlog uitgaan? Uit *Rusland*, den noordschen reus, misschien? Die reus is inderdaad sterk, als hij op zijn eigen gebied aangegrepen wordt; op vreemden bodem, voornamelijk in het westen, is hij nog nooit met meer dan 80,000 man verschenen. Ook over den *Balkan* ware hij bezwaarlijk gekomen, hadde het *untoward* bij *Navarino* niet de Turksch-Egyptische vloot vernield, en hem daardoor vrije hand aan de kusten der Zwarte Zee verschaft. Ontegenzeggelijk heeft *Ruslands* staatkunde, door de zorgeloosheid der naburen, eenen niet op zijn leger, niet op zijne geldmiddelen gegronden invloed bekomen. Maar *Pruissens* beproefde vredelievendheid en *Oostenrijks* doelvolgende, behoudens-politiek waarborgen, dat de vreesselijke storm van eenen algemeenen Europischen krijg, door *Ruslands* veroverings-zucht, *voor als nog* niet losbreken zal.

De onverbeterbare oorlogspartij in *Frankrijk*, in verbond met de helsche propaganda, verzuimt wel is waar geen middel, om de overal glimmende krijgsvonken tot verwoestende vlammen aan te blazen. Maar de talrijke blusschers zijn nog veel ijveriger op de plaats waar het vuur dreigt uit te breken, en LODEWIJK FILIPS bekleedt (wegens het eigen gevaar) het opper-brandspuitmeesters-ambt met eene voorzigtigheid en kracht, die bijna met zekerheid hopen doet, dat het oorlogsvuur niet uitbarsten zal, zoo lang in *Frankrijk de onveranderlijke gedachte* de overhand behoudt.

Maar meer nog dan door dit alles wordt onze hoop op vrede bevestigd door het beduidenisvolle woord, hetwelk CANNING reeds voor jaren uitsprak. „Ik vrees", zeide toen de verlichte, den geest des tijds wel beoordeelende staatsman, „niet de zwakheid, maar de geduchte, alles omverwerpende kracht, waarmede *Groot-Brittanje*, in verbond met de volken des vasten-lands, bij den eersten land-oorlog, zich mogt willen wapenen." Dat woord is door *Groot-Brittanje's* verbindtenis met *Frankrijk* nog schrikbarender voor de legitime magten der willekeur geworden. Het schrikbeeld van eenen alle perken uitbrekenden meeningskrijg, eenen krijg op leven en dood voor burgerlijke vrijheid tegen willekeur, is den regeerders der volken vreesselijk genoeg verschenen. Die schrikbarende bedreiging waarborgt, meer dan alle staatkundige militaire combinatiën, tegen eenen algemeenen Europischen oorlog; en daarom zou men wel, ware slechts de wil daartoe aanwezig, in den vrede kunnen aanbouwen, wat de tijd zoo dringend vordert.

(*Het vervolg in een volgend nommer.*)

Pensioenen.

Toen, in Januarij l. l., de besluiten betrekkelijk de regeling der pensioenen van de ambtenaren het licht zagen, erkende men algemeen de noodzakelijkheid, om dit onderwerp op vaste grondslagen te regelen en de ongelijkheden te doen ophouden, welke sints eenige jaren daarbij waren opgemerkt. Men hoopte ook, dat, ten gevolge der vast te stellen bepalingen, de zeer aanzienlijke som, welke de reeds ingeschrevene en verleende pensioenen jaarlijks vorderden, op de eene of andere wijze zou worden verminderd, en daardoor aan de schatkist eenige verligting zou worden toegebragt. Toen echter de vastgestelde maatregelen bekend werden, zag men zich eenigzins in die verwachting bedrogen. Wij erkennen, dat het hier een moeijelijk te behandelen onderwerp geldt, doch men had ruim tijd gehad, om hetzelve zoodanig te regelen, dat men aan het algemeen verlangen meer zou hebben voldaan. Hoezeer dan de vastgestelde verordeningen vele goede zijden hadden, zoo werd echter daartegen voornamelijk aangemerkt, dat het verledene, waarop het hier vooral aankwam, niet werd hersteld; dat men bij uitsluiting zorgde voor de toekomst; dat derhalve de dadelijke wensch en de bestaande noodzakelijkheid tot vermindering van het jaarlijksch beloop der pensioenen niet eens werd verhoord, noch bevredigd; dat het ook eene onbillijkheid was, om de personen, die meer dan *f* 12,000 traktement genieten, van de 2 pCts. korting ten behoeve van het algemeen burgerlijk pensioen-fonds, voor dat meerder bedrag te ontheffen, even alsof deze ambtenaren het op zulk eene som niet beter, dan de ambtenaren, die *f* 2,000, of minder genieten, konden missen; dat men uit het voorbehoud, dat, bij wijze van billijkheid of gunst, hoogere pensioenen, dan naar den gewonen maatstaf, konden worden toegekend, ongelijkheden of onregtvaardigheden verwachtte, vermits het alzoo van het bezit van beschermers alleen zou kunnen afhangen, of een pensioen de wettelijke hoogte zou te boven gaan; dat het uitzigt voor de mindere ambtenaren zeer duister werd, omdat zij hun regt op pensioen grootendeels verkort of weggenomen zagen, en dat, eindelijk, het gevolg van de vastgestelde bepalingen zou zijn, dat alleen rijke en aanzienlijke personen tot ambten en betrekkingen, als het ware bij uitsluiting, zouden worden geroepen, daar men niet kon vooronderstellen, dat personen, die geene bezittingen hebben, gedurende vier jaren van een vierde van hun traktement zouden kunnen afzien, vooral niet, wanneer zij, gelijk dit meerendeels in de jaren van den ambtenaars-staat het geval is, in den echt getreden zijn. Boyendat werd echter tegen de uitgeschrevene verordeningen aangemerkt, dat de vaststelling derzelve bij besluit had plaats gehad, terwijl het eigenaardig ware geweest, indien dergelijke nieuwe maatregelen bij eene wet waren vastgesteld, hetgeen zoowel voor de ambtenaren als voor de regering wenschelijk geweest ware; voor de ambtenaren, omdat zij hun lot dan eenigzins vaster zouden geregeld hebben gezien, en niet weder bij besluit kon worden veranderd, hetgeen bij eene wet ware bepaald; en voor de regering, omdat men haar alsdan geene hardheid zou hebben kunnen aanwrijven en zij zich van alle verantwoordelijkheid zou hebben ontslagen. Daarenboven, zou men bij eene wet vrijer geweest zijn, om de lijsten der reeds verleende pensioenen, min of meer, te herzien, en de aanzienlijken, die daarmede bijzonder bedeeld zijn, en die er inderdaad weinig behoefte aan hebben, eenigzins in te korten.

Het eenige, hetwelk de tegenwoordige ambtenaren eenigzins tot troost verstrekte, was de laatste bepaling van het reglement nopens het algemeen burgerlijk pensioenfonds, dat, namelijk, in het zevende jaar na de invoering van hetzelve, of zoo veel vroeger als geoordeeld mogt worden, dat zulks, in het belang der deelgenooten in het fonds, zou kunnen geschieden, het reglement zou worden herzien, en alsdan, voor zoo veel noodig, veranderd en verbeterd. Gedurende zeven jaren zou derhalve in hun lot geene verslimmering voorvallen, en indien het reglement vroeger gewijzigd mogt worden, zou zulks alleen in hun belang geschieden. [illegible] grond, die tot den nieuwen maatregel deed besluiten, namelijk de ongunstige staat van 's rijks schatkist, ook gedurende zeven eerstvolgende jaren, indien deze grond nog dringender mogt worden, eene verandering van het reglement kon vorderen, welke den last, den ambtenaren daarbij opgelegd, kon verzwaren. Dit zou te meer mogelijk wezen, nu toch de maatregel bij besluit was vastgesteld.

Die voorzeggingen, die aanmerkingen, schijnen geenszins ongegrond te zijn geweest. Het blijkt toch uit de op den 15. November jl. genomen besluiten, dat men op de zaak, min of meer, al terugkomt, en dat derhalve bij andere besluiten alweder zou kunnen worden veranderd, hetgeen thans is vastgesteld. Zelfs na de aandachtigste lezing van de laatst genomen besluiten, kunnen wij derzelver ware beteekenis niet begrijpen. In Januarij jl. toch werd vastgesteld, dat voortaan alle ambtenaren in het burgerlijk pensioenfonds zouden deelnemen, en daaruit, in vervolg van tijd, ook, daartoe regt hebbende, pensioenen konden trekken. Voor zoo verre was die bepaling zeer doelmatig, omdat de schatkist langzamerhand, geheel van de verpligting, om voor de betaling van de pensioenen te zorgen, zou worden ontheven. En daar wij in art. 12 van het vast gestelde reglement lazen, dat de raad op alle verzoeken om pensioenen, en in het algemeen over het al of niet verleenen van dezelve, bij uitsluiting besliste, zoo stelden wij ons voor, dat de regering voortaan geheel van al, wat de pensionering van ambtenaren betrof, zou hebben afgezien. Doch geen [illegible] het geval te wezen.

Thans is toch weder een reglement vastgesteld op het verleenen van pensioenen, *ten laste van den staat*, aan burgelijke ambtenaren. In art. 13. van dat reglement worden wij vermeld, dat de ambtenaren, die zich in het geval zullen bevinden, om *ten laste van den staat* te worden gepensioneerd, zich tot den Koning behooren te wenden. In art. 14. dat geene pensioenen ten laste van den staat aan burgerlijke ambtenaren zullen worden verleend, dan op speciaal besluit, daartoe, door den Koning te nemen. En terwijl de meeste artikelen van dit nieuwe reglement geheel eensluidend zijn met dat op het burgerlijke pensioenfonds, zoo begrijpen wij niet, waarom alleen burgerlijke ambtenaren, die ten laste van den staat worden gepensioneerd, zich tot het hoofd van den staat moeten wenden, en aan hen alleen op speciaal besluit pensioen verstrekt wordt. De raad van het algemeen burgerlijk pensioenfonds is dus geenszins een algemeen werkend ligchaam, en de bevoegdheid, die men in Januarij aan denzelven verleend heeft, schijnt alzoo thans weder verkort te zijn, terwijl een goed doel van het in Januarij vastgestelde reglement daardoor zou verloren gaan. Hoe het zij, het komt ons op dit oogenblik voor, en wij kunnen geen ander gevoelen voorstaan, zoo lang men ons niet juist het verschil tusschen het algemeen burgerlijk pensioen-fonds en de burgerlijke ambtenaren, die ten laste van den staat worden gepensioneerd, zal hebben aangetoond, dat de besluiten van Januarij jl., in sommige opzigten, eenige verandering hebben ondergaan, dat dit het gevolg wezen moet van een ander inzien der zaak, of van andere vooronderstelde moeijelijkheden; dat, alzoo voortgaande, geene zeven jaren het vastgestel[illegible]

reglement op denzelfden voet in stand gehouden zal worden, en dat de ambtenaren derhalve aan gedurige lotsverwisseling blootgesteld zijn. Wij meenen tevens, dat, indien werkelijk het nieuwe reglement in sommige opzigten het vroegere mogt hebben gewijzigd, men aan de aanmerkingen, bij de uitvaardiging van het reglement wegens het burgerlijk pensioen-fonds, tegen hetzelve gemaakt, had behooren te gemoet te komen, en dat, wanneer de regering eens den weg van wijzigingen is ingeslagen, zij daartoe als nog kan overgaan.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 13 Dec. 5 El 7 Palm 5 Duim; gewassen 9 Duim; gevallen 0 D.
Den 14 Dec. 5 El 8 Palm 0 Duim; gewassen 5 Duim; gevallen 0 D.

Op den huize ROOZENDAEL beviel den 10den December 1836 zeer voorspoedig van eene DOCHTER, Vrouwe BARONESSE TORCK VAN ROOZENDAEL, geboren HUIJSSEN VAN KATTENDIJKE.

[illegible] zeer voorspoedig van eene DOCHTER, Vrouwe JACOBA GESINA DE VAIJNES VAN BRAKELL, geboren VAN OVERVELDT.
ARNHEM, den 11den December 1836.

Bij besluit van Zijne Majesteit van den 21sten October 1836, No. 77, is aan ANTHONIJ BRANDWIJK, Ontvanger der Gemeenten Zoelen en Wadenoijen, wonende te Drumpt, vergund om den naam van VAN HEEMSKERK bij zijnen geslachtsnaam aan te nemen, en zich alzoo te noemen en te teekenen ANTHONIJ VAN HEEMSKERK BRANDWIJK: geschiedende hiervan aankondiging ingevolge bovengemeld besluit, en overeenkomstig de bepalingen der wet van den 11den Germinal XI de jaar.

De Notaris Mr. Js. NIJHOFF zal, op den 27sten [illegible] dezer, des morgens om 10 uur, in de Koude Herberg, [illegible] Oosterbeek, publiek op dag verkoopen, differente perceelen HOUT, op Kemperberg en den Oorsprong, waaronder Zware BEUKENBOOMEN, Zware DENNEN, DEKGARDEN en DAKSPARREN: breeder bij billetten.

Wordt geadverteerd, dat op het Request, aan Z. M. den Koning gepresenteerd door BENJAMIN PHILIP HAAS, koopman, wonende te Arnhem, handelende onder dezen zijnen naam, en onder de firma van PHILIP LEVY HAAS en ZONEN, en waarbij dezelve heeft verzocht homologatie van het accoord, door hem op den 8sten October 1836 met zijne schuldeischers aangegaan en geteekend, verbindend verklaring van hetzelve voor alle zijne schuldeischers, en, hangende de deliberatien van Z. M. provisioneele surscheance van betaling procedures en executien, welk request door Z. Exc. den Minister van Justitie (aan wien hetzelve door Z. M. was gerenvoijeerd) in deszelfs hoedanigheid van Eersten President van het Hoog Geregtshof te 's Gravenhage, is gesteld geworden in handen van de Derde Civiele Kamer van dat Hoog Geregtshof, ten einde daaromtrent te handelen als bepaald is bij Zr. Ms. resolutie van den 5den December 1836, No. 61, hetzelve Hoog Geregtshof bij appointement in dato 10den December 1836, alvorens op dezelve Requeste aan Z. M. den Koning te dienen van bericht, consideratien en advies, den suppliant, benevens alle deszelfs crediteuren heeft geordonneerd te compareeren op Vrijdag den zeven en twintigsten Januarij 1837 voor de Heeren Mrs. Jonkheer DE [illegible] en [illegible], Raden in den Hove, als commissarissen, die hen hooren zullen en den Rade rapport doen; met bijvoeging, dat, hetzij dezelve crediteuren compareeren, dan niet, door het Hof zal worden geadviseerd zoo als bevonden zal worden te behooren, en vooorts aan den suppliant, hangende de deliberatien van Z. M. den Koning, heeft verleend provisioneele surseance van betalingen en aan alle regterlijke vervolgingen.

Het request, appointement en de bijlagen, alsmede het Koninklijk besluit hiervoorgemeld, zullen inmiddels ter visie liggen in 's Gravenhage ten kantore van ADRIAAN FRANÇOIS DE BAS, Procureur bij welgemelden Hove, misgaders te Arnhem ten kantore van Mr. JACOB MATTHAEUS DE KEMPENAER, Advocaat aldaar.
's Gravenhage, den 12den December 1836.

A. F. DE BAS.

LEES HIER!

De executeuren in den boedel van den te Zutphen overleden Mr. Zadelmaker van het regiment Husaren No. 6, A. ABELING, zullen ten sterfhuize aldaar, op nader te bepalen dagen in de maand Januarij aanstaande, door Notarissen doen verkoopen, deszelfs nagelaten Inboedel, benevens alle zoodanige gereedschappen, die tot eene complete ZADELMAKERS-AFFAIRE behooren; als ook bovendien te partij diverse soorten van TUIGZEEMS-, VERLAKT-, KALFS- en andere fijne kwaliteiten van LEDER, TUIGER-, BEEREN- en UKRAINE-VELLEN, etc., een groot assortiment van sierlijk bewerkte Engelsche Heeren en Dames ZADELS, LEPELZADELS, voor Heeren Officieren der Kavallerie, nieuwe complete FOURGON-, WAGEN- en TILBURIJ-TUIGEN, dito HOOFDSTELLEN met fijne Stangen en Trensen, en hetgeen verder tot eene uitgebreide, zoo burgerlijke als militaire Zadelmakers-affaire behoort. — Alle deze goederen zijn van stonden af aan te bezigtigen des Dingsdags en Zaturdags, des voormiddags van tien tot twaalf uren, mits zich daartoe aan te melden bij een der executeuren.

Ouders of Voogden, genegen zijnde hunne Kinderen of Pupillen ONDERWIJS te doen geven in de TEEKEN-, BOUW-, en DOORZIGTKUNDE, of zulks te doen voortzetten, gedurende den loop van het jaar 1837, worden verzocht zich te vervoegen bij eene Commissie der Directie van het Genootschap Kunst-Oefening, te Arnhem, die welke daartoe zal vaceren op Maandag en Dingsdag den 26sten en 27sten December 1836, des voor- en namiddags van tien tot twee uren, ten huize van de Penningmeester van het Genootschap, Mr. A. A. PASTEUR, in de Weverstraat, Wijk C No. 46.

Tevens dient tot narigt, dat de Directie van het Genootschap voornoemd, door de zorg van het Stads-Bestuur, in staat is gesteld, om, gedurende den loop van hetzelfde jaar, aan een bepaald getal Kweekelingen, gratis Onderwijs te doen geven in de Grondbeginselen der MEETKUNDE, toegepast op Ambachten en Handwerken; wordende bij deze diegenen, welke zich dit Onderwijs wenschen ten nutte te maken, uitgenoodigd, om zich, insgelijks op die dagen, bij de gezegde Commissie aan te geven.
Arnhem, den 14den December 1836.

Namens de Commissie voornoemd,
G. ANDRÉ DE LA PORTE,
Secretaris.

H. STAMM, Beurtschipper van Rotterdam op Dusseldorp, voerende het Schip, genaamd ANNA, welk Schip het ongeluk heeft gehad in den storm van den 29sten November dezes jaars op de rivier de Waal, nabij Zalt-Bommel, om te slaan, noodigt bij deze alle degenen, die goederen zouden mogen hebben opgevischt of geborgen, welke uit het voornoemde Schip zijn weggespoeld of verloren geraakt, om daarvan opgave en aflevering te doen, te Zalt-Bommel, aan G. VAN DRIEL, Logementhouder aldaar.

Een ONDERWIJZER, bevoegd tot het geven van onderwijs in de nieuwere talen [illegible] met het Gemeente-Bestuur van eenig aanzienlijk Dorp eene overeenkomst aan te gaan, tot het oprigten eener Fransche School. Adres, met franco-brieven, onder letter N., aan W. J. THIEME, Boekhandelaar te Zutphen.

TE HUUR, met primo Februarij, of primo Mei aanstaande, te aanvaarden naar verkiezing, een aangenaam BUITEN-VERBLIJF, gelegen op weinige minuten afstands van den Straatweg van Zutphen naar Apeldoorn, een klein uur gaans van Zutphen, en ½ uur van het Dorp Voorst, bestaande in een HEERENHUIS, met drie beneden-kamers, en twee boven-kamers, alle behangen, een met Schoorsteen voorzien Meiden-Kamer, Keuken, Kelder en verdere gemakken; voorts voorzien van een MOESTUIN met uitgezochte Vruchtboomen, Persikenschutting, een jonge vruchtdragende BOOMGAARD van Appels en Peerenboomen, benevens een WANDELBOSCHJE, beplant met Elshout.

Te bevragen bij den Heer THIEME, Boekdrukker te Zutphen, onder Letter D. Z. brieven franco.

De ondergeteekende Firma, heeft het genoegen te berigten, dat zij de WIJNAFFAIRE van H. DE ROOM alhier, heeft overgenomen, en zal trachten de welwillendheid harer begunstigers waardig te worden door eene opregte en prompte bediening, waarvoor zij bij deze zich is aanbevelende.
Zutphen, den 5den December 1836.

T. NUY EN COMP.

Bij den Stads-drukker en Boekhandelaar S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, zal eerlang het licht zien een werkje, getiteld:

HET LUSTOORD tusschen Amstel en Grebbe, en elders in het Sticht van Utrecht; 2 deelen, door J. B. CHRISTEMEIJER, ieder versierd met een fraai uitgevoerd Landschapje, prijs f 2-00.

Tot den 15den Januarij 1837, is de Inteekening op dit werkje opengesteld bij den Uitgever, en verder bij alle solide Boekhandelaren in het Rijk, alwaar tevens de berigten van Inteekening verkrijgbaar gesteld zijn.

OP HEDEN is bij de Boekhandelaars J. O. H. NOMAN EN ZOON, te Zalt Bommel, van de pers gekomen:
J. H. BETTING, Leerrede over Klaagliederen III: 22a, bij gelegenheid van den ontzettenden brand, op den 29sten November ll. te Beest nabij Leerdam, (ten voordeele der noodlijdenden) gr. 8vo. à 55 Cts.

Bovengenoemde Leerrede is mede verkrijgbaar gesteld, te Amsterdam bij W. Brave, Jr. en C. C. L. van Staden; — te Rotterdam bij J. van Baalen; — te 's Hage bij de Erven Thierry en Mensing en Zoon; — te Utrecht bij J. G. Terveen en Zoon; — te Schoonhoven bij S. E. van Nooten; — te Tiel bij D. R. van Wermeskerken; — te Gorcum bij J. Noorduijn; — te Nijmegen bij A. ten Hoet; — te Arnhem bij J. Az. Doijer; te Hoorn bij de Gebr. Vermande, — en te Haarlem bij J. B. van Loghem.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.